

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2018. június 26-i ülése 4. számú napirendi pontja

Beszámoló a Tolna Megyei Értéktár Bizottság 2018. évi I. féléves munkájáról

Előterjesztő: Dr. Say István, a Tolna Megyei Értéktár Bizottság elnöke

Előadó: Dr. Say István, a Tolna Megyei Értéktár Bizottság elnöke

Az előterjesztést előzetesen tárgyalta a Területfejlesztési és Koordinációs Bizottság.

Tisztelt Közgyűlés!

Miután 2012-ben az Országgyűlés törvénybe foglalta a hungarikumok mibenlétét, illetve a nemzeti értékek rendszerének főbb jellemzőit, Tolna megye 2013. márciusában a megyék közül elsőként létrehozta a maga bizottságát, és párhuzamosan már a kezdetekkor több megyei település is ezt tette.

Nagy öröm, hogy a 2018-as évben is tovább gyarapszik a helyi bizottságok száma, jelenleg 61 települést érintően működik értéktár bizottság, ezek közül 49 önállóan működő, 3 tájegységi bizottság. (1. sz. melléklet)

A Tolna Megyei Értéktár Bizottság az I. félév során a megyei értéktárba újként felvett megyei értékekkel 401-re növelte a megyei értékek jegyzékének tételeit. Ebből a június 6-i ülésen született döntés szerint a kiemelt megyei értékek száma 2018-ban 14. (2-3-4-5-6-7. sz. mellékletek)

A tavalyi évben lebonyolított értékvetélkedőn azt tapasztaltuk, hogy a fiatalok rendkívül fogékonyak az értékgyűjtésre, -őrzésre. Ezért a 2017/18-as tanévben, bár pályázati támogatás nélkül, de újra megrendeztük a Kincses Tolna Megyei Értékvetélkedőt. A programot 20 csapat részvételével valósítottuk meg, az előkészítő napot Kölesden, a vetélkedőt a Gyönki Művelődési Házban. Mindkét településen a helyiek aktív és lelkes segítségével színvonalas programra kerülhetett sor. A fiatalok számos értékelterjesztést is elkészítettek, melyek közül már van olyan, amely a megyei értékek közé is bekerült.

Március végén a megyei bizottság is képviseltette magát az I. Hungarikum Pikniken, Egerben. A rendezvényen lehetőségünk volt roll up-okon bemutatni megyénk értékeiket.

A TOP-5.3.1-16-TL1-2017-00002 kódszámú projekt „A helyi identitás és kohézió erősítése Tolna megye 8 településének irodalmi, képzőművészeti és zenei

hagyományainak visszatanításával” elnevezésű pályázatunk keretében valósítjuk meg június 22-én, Bogyiszlón, negyedik alkalommal a „Vár a megye” elnevezésű rendezvényünket, ahol átadásra kerülnek az érték díjak és Tolnaikum címek. Az idei évben Tolnaikum címet kap a Bátai Szent Vér kegyhely, a paksi atomenergetikai szaktudás, a sióagárdi népviselet, hímzés és Hímzésmúzeum, valamint Lázár Ervin írói munkássága. Érték díjat ad át a megyei közgyűlés elnöke kimagasló hagyományörző, értéktartó, értékmentő és népszerűsítő tevékenysége elismeréséül Tolna és Bogyiszló települések értéktár bizottságai számára. Az értékvetélkedők alkalmával a nemzeti értékek megismertetéséért, népszerűsítéséért végzett elkötelezett munkája elismeréséül az Őcsényi Perczel Mór Általános Iskola is elismerésben részesül.

A rendezvény az NMI Művelődési Intézettel közös szervezésben valósul meg és idén Dél-dunántúlivá bővül ki. Ennek részleteiről a II. féléves beszámoló alkalmával nyújtunk részletes tájékoztatást.

Határozati javaslat:

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése .../2018. (VI.26.) közgyűlési határozata a Tolna Megyei Értéktár Bizottság munkájáról szóló beszámoló elfogadásáról

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontja alapján a Tolna Megyei Értéktár Bizottság 2018. évi I. félévi munkájáról szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Fehérvári Tamás, a Közgyűlés elnöke

Határidő: azonnal

Szekszárd, 2018. június 14.

**dr. Say István
a Bizottság elnöke**

**Az értéktári tevékenységet folytató Tolna megyei települések térképe
2018. I. félév végén**

A Tolna Megyei Értéktár jegyzéke 2018. I. félév végén

(Megjegyzés: Több érték kapott több kategóriába való párhuzamos besorolást is, ezek csak egyszer, a meghatározóbb helyükön szerepelnek!
Ugyanígy több érték köthető több településhez is, ezek csak egyszer – a felterjesztő településnél – szerepelnek!)

VÁROSOK (11)

1. Szekszárd (41)

- **Épített környezet:** Római katolikus plébániatemplom – Római katolikus plébánia – Szentháromság-szobor – Szent János és Pál kápolna – Római katolikus kálvária-kápolna és stációk – Római katolikus iskolaépület – Zsinagóga – Vármegyeháza – Vármegyeházi romkert – Városháza – Wosinsky Mór Megyei Múzeum – Ferenc Kórház – Augusz-ház – Babits Mihály szülőháza – Krenmüller-ház – Tisztartói ház – Kamarás-ház – Nagyvendéglő – Szegzárd Szálló – Fogadó – Nedelkovics-tanya – Bogár-tanya – Présházak – Gemenci Millenniumi Pavilon (24)
- **Kulturális örökség:** Sallangokkal díszített rézveretes szügyhám – Bíró Annamária munkássága – Dr. Németh Pálné Parrag Julianna munkássága – Steig István munkássága – Tamás József munkássága – Nepp Dénes munkássága – Dr. Hollós László gombakutató életműve – Garay János irodalmi munkássága – Mattioni Eszter művészeti munkássága – Mészöly Miklós írói munkássága (10)
- **Agrár- és élelmiszergazdaság:** Szekszárdi történelmi borvidék és borai – Szekszárdi bikavér – Szekszárdi kadarka – Szekszárdi kékfrankos – Szekszárdi márc (5)
- **Turizmus és vendéglátás:** Petrits Mézeskalács Múzeum (1)
- **Természeti környezet:** Gemenci Erdő, Duna-Dráva Nemzeti Park (1)

2. Bátaszék (25)

- **Épített környezet:** Római katolikus templom – Cikádor apátsági romkert – Római katolikus plébánia – Szentháromság-szobor – Segítő Szűz Mária kápolna – Kálvária-kápolna – Szent Orbán kápolna és östölgyek – Nepomuki Szent János kápolna – Szent Flórián-szobor – Református imaház – Városi Könyvtár épülete – Városháza – Uradalmi épület – Számvevőség – Tájház és gyűjteményei – Mező-féle kúria (16)
- **Kulturális örökség:** Dr. Hermann Egyed István munkássága – Virágvasárnapi passiójáték – Csanády-gyűjtemény – Zádor Jenő életműve – Géza-nap (5)
- **Ipari és műszaki megoldások:** Bátaszéki Ipartestület tevékenysége – Vasútállomás épülete – M6-os autópálya alagútláncolata – Türr István-híd (4)

3. Bonyhád (27)

- **Épített környezet:** Evangélikus templom – Evangélikus lelkészlak – Evangélikus iskola és tanítólakás – Majosi evangélikus templom – Római katolikus templom – Római katolikus plébánia – Szentháromság-szobor – Kálvária-kápolna – Ermel-Vojnits-mauzóleum – Ladományi római katolikus templom – Református templom – Ózsinagóga – Izraelita szeretetház és maceszsütöde – Ispotály – Perczel-kúria (Perczel u. 9.) – Perczel-kúria (Perczel utca 11.) – Perczel kúria (Perczel u. 44.) – Alsóbörzsönyi Perczel-kúria – Nunkovits-Honig-ház (Völgységi Múzeum) – Rinaldi-ház – Műemlék lakóházak (Perczel u. 2., 4. és 18.) (21)
- **Kulturális örökség:** Fábián Mártonné Korondi-Kásler Balbina munkássága – Lőrincz Aladárné Molnár Vilma munkássága – Bukovinai székelyek élő népművészete – Csobányolás (4)
- **Agrár- és élelmiszergazdaság:** Magyar tarka szarvasmarha (1)
- **Ipari és műszaki megoldások:** Bonyhádi zománcáru és zománcedény (1)

4. Dombóvár (15)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Szentháromság-szobor – Szent Flórián-szobor – Dombói várrom – Kossuth-emlékmű – Pál-ház (6)
- *Kulturális örökség:* Fekete István Múzeum – Kaposmenti hímezés – Balásy Gyula munkássága – Ujvári Lajos festőművész munkássága – Tinódi Lantos Sebestyén életműve (5)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Magyar Rapszódia desszert család – Rákóczi János munkássága és a Rákóczi-túrós (2)
- *Egészséges életmód:* Gunarasi gyógyvíz és termálfürdő (1)
- *Sport:* Dombóvári olimpiakonok (Buzánszky Jenő, Rózsa Norbert) sportteljesítménye (1)

5. Dunaföldvár (17)

- *Épített környezet:* Belvárosi római katolikus templom – Római katolikus ferences templom – Ferences rendház – Nepomuki Szent János kápolna – Szent Rókus kápolna – Szentháromság-szobor – Református templom – Református parókia – Görögkeleti templom – Kálvária – Műemlék lakóház (Béke tér 1.) – Vár (12)
- *Kulturális örökség:* Csepeli István munkássága (1)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Beszédes József-híd (1)
- *Turizmus és vendéglátás:* Dunaföldvári vásár (1)
- *Természeti környezet:* Dél-Mezőföld Tájvédelmi Körzet, Oláh-völgyi törpemandulás (1)
- *Egészséges életmód:* Dunaföldvári gyógyvíz és termálfürdő (1)

6. Gyöngyös (7)

- *Épített környezet:* Református templom – Evangélikus templom – Magyary-Kossakastély – Szabatonpusztai tehénistálló (4)
- *Kulturális örökség:* Gyöngyös környéki svábhímezés – Német nemzetiségi tájház – Kiss József német nemzetiségi magángyűjteménye (3)

7. Nagymányok (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus plébánia – Nepomuki Szent János szobor (2)

8. Paks (38)

- *Épített környezet:* Szentháromság-szobor – Jézus Szíve római katolikus templom – Római katolikus (Makovecz-) templom – Szent Vendel kápolna – Szent Rókus és Sebestyén kápolna – Újtemetői római katolikus kápolna – Kálvária temetőkápolna – Dunakömlődi római katolikus templom – Református templom – Evangélikus templom – Műemlék lakóház (Anna utca 17.) – Erzsébet Nagy Szálloda – Bazársor – Cseh-Vigyázó-kúria (Városi Múzeum és gyűjteményei) – Szeniczey-kúria – Korniss-kúria – Műemlék lakóházak (Deák u. 7. és 7/a) – Novák-kúria – Kurcz-kúria – Szeniczey-ház – Daróczy-kúria – Műemlék lakóház (templom tér 6.) – Rosty-kúria – Műemlék lakóház (Kossuth u. 2.) – Lussonium romkert (25)
- *Kulturális örökség:* Paksi Képtár – Roger Schilling Fúvószenekar – Nemzetközi Gastroblues Fesztivál – Paksi Digitális Archívum és retro képgyűjtemény (4)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Paksi Atomerőmű Tájékoztató és Látogató-központ (és Atomenergetikai Múzeum) – Magyar atomenergetikai szaktudás (2)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Paksi pincefalú és dunakömlődi pincesor (1)
- *Természeti környezet:* Paksi Űrge-mező – Paksi tarka sáfrányos – Paksi löszfal – Duna-part (4)
- *Egészséges életmód:* Paksi gyógyvíz és termálfürdő (1)
- *Sport:* Paksi olimpiakonok (Abay Nemes Oszkár, Kovács Antal és Kozmann György) sportteljesítménye (1)

9. Simontornya (8)

- *Épített környezet:* Római katolikus ferences templom – Ferences rendház – Szentháromság-szobor – Református templom – Vár – Vár műemléki környezete – „Nagyház”, Helytörténet Háza (7)
- *Kulturális örökség:* Könyvne Szabó Éva bördíszműves munkássága (1)

10. Tamási (17)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Rozália kápolna – Henyei kápolna – Mária-szobor – Evangélikus templom orgonája – Eszterházy-vadászkastély – Würtz Ádám szülőháza (7)
- *Kulturális örökség:* Iglice Népdalkör – Markovics Gábor munkássága – Würtz Ádám művészeti munkássága – Túrmezei Erzsébet életműve (4)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Rittinger-féle tutyiműhely – Cserénygáti vízimalom (2)
- *Természeti környezet:* Gyulaji dám – Gyulaji erdő – Pacsmagi tavak (3)
- *Egészséges életmód:* Tamási gyógyvíz és termálfürdő (1)

11. Tolna (18)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Római katolikus plébánia – Kálvária-kápolna – Szentháromság-szobor – Mőzsi római katolikus templom – Szent Sebestyén szobor – Nepomuki Szent János szobor – Festetics-kastély (8)
- *Kulturális örökség:* Verseghy Ferenc munkássága – Mőzsi Szabó István képzőművészeti és népművészeti munkássága – Mőzsi viselet – Garay Ákos munkássága – Martinek József munkássága (5)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Selyemgyár és ipartörténeti gyűjtemény – Selyemgubóraktár (2)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Tolnai Borvidék és borai (1)
- *Természeti környezet:* Tolnai Holt-Duna – Mőzsi Kapszeg-tó (2)

KÖZSÉGEK (50)

12. Alsónána (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Evangélikus templom (2)

13. Alsónyék (2)

- *Épített környezet:* Református templom (1)
- *Kulturális örökség:* Tájház (1)

14. Bába (10)

- *Épített környezet:* Római katolikus plébániatemplom – Szent Vér Kegytemplom – Nepomuki Szent János szobor – Református templom (4)
- *Kulturális örökség:* Tájház – Halászház – Dér Józsefné Stigler Teréz munkássága – Fekete Gólya Ház – Bábai Szent Vér kegyhely (5)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Fagázás szivattyútelep (1)

15. Bogyiszló (12)

- *Épített környezet:* Református templom (1)
- *Kulturális örökség:* Bogyiszlói népviselet – Bogyiszlói népzenei hagyományok – Józsa Bálintné Tamás Julianna munkássága – Orsós Kis János munkássága – Streer Tamás munkássága – Streer Tamásné Horváth Mária munkássága – Hajdu Józsefné Bajusz Lídia munkássága (7)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Sió-torkolati árvízkapu – Szent László-híd (2)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Bogyiszlói paprika (1)
- *Természeti környezet:* Bogyiszlói orchideás erdő (1)

16. Bölcse (8)

- *Épített környezet:* Református templom – Református iskola – Római katolikus templom – Szent András-pusztai kápolna – Szent András-pusztai Szakách-kastély és melléképületei (5)
- *Kulturális örökség:* Bölcseki kőtár és víz alatti régészet (1)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Pincefalu (1)
- *Természeti környezet:* Bölcseki nőszirmos (1)

17. Csibrák (1)

- *Épített környezet:* Jeszenszky-kastély (1)

18. Decs (18)

- *Épített környezet:* Református templom úriasztal-terítőjével és teljes szószéki készletével – Görögszói római katolikus Mausz-kápolna (2)
- *Kulturális örökség:* Sárköz népművészete (szövés, hímzés, gyöngyfűzés, viselet) – Sárközi tájház – Ács Istvánné Kovács Erzsébet munkássága – Bali Istvánné Pusztai Éva munkássága – Békás Jánosné Medgyesi Mária munkássága – Farkas Lászlóné Pál Erzsébet munkássága – Fehér Lászlóné Gregority Katalin munkássága – Fülöp Ferenc munkássága – Kovács Józsefné Kun Sára munkássága – Oláh Istvánné Berekai Éva munkássága – Perity Mihályné Kukucska Mária munkássága – Széles Józsefné Renkecz Erzsébet munkássága – Tóth Jánosné Kovács Sára munkássága – Fodorné László Mária munkássága – Decsi Hagyományőrző Férfikórus munkássága – Czakó Gábor írói munkássága (16)

19. Döbrököz (1)

- *Épített környezet:* Várrom (1)

20. Dúzs (1)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom

21. Értény (1)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom

22. Fácánkert (2)

- *Épített környezet:* Kunffy-kastély (1)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Szeszgyár (1)

23. Felsőnyék (5)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Hajdani római katolikus plébánia – Református templom – Deák-pince (4)
- *Természeti környezet:* Kolláti-rét (1)

24. Grábóc (3)

- *Épített környezet:* Görögkeleti szerb templom – Görögkeleti szerb apácakolostor (2)
- *Kulturális örökség:* Grábóci szerb ortodox búcsú (1)

25. Györe (1)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)

26. Györköny (5)

- *Épített környezet:* Evangélikus templom (1)
- *Kulturális örökség:* Tájház – Tolnai Lajos írói munkássága – Györkönyi német nemzetiségi hagyományőrző füzetek (3)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Pincefalu (1)

27. Harc (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Brill pálinkaház és pálinkái (1)

28. Hőgyész (8)

- *Épített környezet:* Apponyi-kastély és parkja – Magtár – Római katolikus templom – Zsinagóga – Tisztartói lak – Lichtenstein-kastély – Csicsói római katolikus templom
- *Természeti környezet:* Hőgyészi erdők

29. Iregszemcse (3)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Kálvária-kápolna – Viczay-kastély (3)

30. Izmény (2)

- *Épített környezet:* Evangélikus templom (1)
- *Kulturális örökség:* László László prímás tevékenysége (1)

31. Kajdacs (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Sztankovánszky-mauzóleum (2)

32. Kalaznó (1)

- *Épített környezet:* Evangélikus templom (1)

33. Kisszékely (3)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)
- *Természeti környezet:* Barátok tava – Kisszékely környéki erdők (2)

34. Kistormás (1)

- *Épített környezet:* Evangélikus templom (1)

35. Kisvejke (1)

- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Völgységi Zamatos gyümölcslevek (1)

36. Kölesd (7)

- *Épített környezet:* Református templom és parókia – Kismegyeháza, Ulánus laktanya és istálló (2)
- *Kulturális örökség:* Borjádi Petőfi emlékméhes – Kölesdi Képtár és Látásmozgalom – Kölesdi fehérhímezés – Kölesd és Siménfalva értéktári együttműködése (4)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Borjádi Sörét-torony (1)

37. Kurd (1)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom

38. Lengyel (5)

- *Épített környezet:* Szent Flórián-szobor – Apponyi-kastély – Apponyi-borpince – Majorsági épületek (4)
- *Természeti környezet:* Lengyel-Hőgyészi erdők (1)

39. Madocsa (5)

- *Épített környezet:* Református templom (1)
- *Kulturális örökség:* Seregi István munkássága – Boldog István munkássága – Földesi János munkássága (3)
- *Természeti környezet:* Szlavón tölgyes (1)

40. Magyarkeszi (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Gizella hengermalom (1)

41. Medina (10)

- *Épített környezet:* Görög keleti szerb templom – Református templom – Római katolikus kápolna – Apponyi-kúria (4)
- *Kulturális örökség:* Medinai szerb szokások és hagyományok – Kőszegi testvérek népi hangszerei – Medinai zenészdinasztia hagyományai – Bartina Zenekar – Szabóné Gáncs Tünde népdalénekes munkássága – Szabó József népzenei munkássága (6)

42. Mőcsény (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Zsibriki német telepesház (2)

43. Mucsi (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom a Szent Valerius-ereklyével – Szent Flórián-szobor (2)

44. Nagydorog (5)

- *Épített környezet:* Református templom a szégyenkővel és Sztárai-kehellyel (1)
- *Kulturális örökség:* Stockinger Artúr munkásságára és hagyatékára épülő Kalap és Sipka Múzeum – Gebauer-freskó (2)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Magyar díszposta galamb (1)
- *Természeti környezet:* Szenesi-legelő (1)

45. Nagykőny (1)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)

46. Nagyszékely (1)

- *Épített környezet:* Református templom (1)

47. Nak (1)

- *Egészséges életmód:* Széles Lajos munkássága és a Naksol (1)

48. Öcsény (5)

- *Épített környezet:* Református templom (1)
- *Kulturális örökség:* Egyed Mihályné Dévai Julianna munkássága – Werner Andrásné Tóth Katalin munkássága – Bogár István munkássága – Tájház (4)

49. Pálfa (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)
- *Kulturális örökség:* Illyés Gyula felsőrácegresi szülőhelye és első iskolája (1)

50. Pincehely (3)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Nepomuki Szent János-kápolna (2)
- *Kulturális örökség:* Pillés vidék (1)

51. Pörböly (2)

- *Természeti környezet:* Gemenci Ökoturisztikai Központ (1)
- *Kulturális örökség:* Pörbölyi Népdalkör tevékenysége (1)

52. Regöly (3)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Somolypusztai templomrom (2)
- *Kulturális örökség:* Régészeti leletegyüttes: földvár és halomsír (1)

53. Sárpilis (3)

- *Épített környezet:* Református templom (1)
- *Kulturális örökség:* Gy. Bóli János munkássága – K. Kovács János munkássága (2)

54. Sárszentlőrinc (6)

- *Épített környezet:* Evangélikus templom – Hajdani evangélikus gimnázium – Alsópépusztai római katolikus kápolna (3)
- *Kulturális örökség:* Petőfi emlékház – Lázár Ervin emlékház – Lázár Ervin írói munkássága (3)

55. Sióagárd (6)

- *Kulturális örökség:* Tájház – Sióagárdi viselet és hímzés, Hímzésmúzeum – Szabadi Mihály írói munkássága – Király Anna munkássága – Finta Mihályné szöttek gyűjteménye (5)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Leányvári pincefalu (1)

56. Szakály (1)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom

57. Tengelic (8)

- *Épített környezet:* Jeszenszky-kastély – Gindly-Benyovszky-kastély – Gindly-Benyovszky-kúria – Bernrieder-kastély – Schell-kastély – Csapó-kastély és parkja – Középtengelici római katolikus kápolna (7)
- *Természeti környezet:* Pókbangós Bárányi-rét (1)

58. Tevel (4)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Szent Rókus-Szent Rozália-kápolna – Tizennégy Segítő Szent-kápolna – Kovácsi római katolikus templom (4)

59. Tolnanémedi (1)

- *Épített környezet:* Református templom (1)

60. Váralja (2)

- *Épített környezet:* Református templom (1)
- *Természeti Környezet:* Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet (1)

61. Závod (3)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Római katolikus plébánia – Szent Flórián-szobor (3)

A Tolna Megyei Értéktár kategóriák szerinti jegyzéke 2018. I. félév végén

*(Megjegyzés: Több érték kapott több kategóriába való párhuzamos besorolást is,
ezek csak egyszer, a meghatározóbb helyükön szerepelnek!
Ugyanígy több érték köthető több településhez is,
ezek csak egyszer – a felterjesztő településnél – szerepelnek!)*

1. Épített környezet

- SZEKSZÁRD: Római katolikus plébániatemplom – Római katolikus plébánia – Szentháromság-szobor – Szent János és Pál kápolna – Római katolikus kálvária-kápolna és stációk – Római katolikus iskolaépület – Zsinagóga – Vármegyeháza – Vármegyeházi romkert – Városháza – Wosinsky Mór Megyei Múzeum – Ferenc Kórház – Augusz-ház – Babits Mihály szülőháza – Krenmüller-ház – Tisztartói ház – Kamarás-ház – Nagyvendéglő – Szegzárd Szálló – Fogadó – Nedelkovics-tanya – Bogár-tanya – Présházak – Gemenci Millenniumi Pavilon (24)
- BÁTASZÉK: Római katolikus templom – Cikádor apátsági romkert – Római katolikus plébánia – Szentháromság-szobor – Segítő Szűz Mária kápolna – Kálvária-kápolna – Szent Orbán kápolna és östölgyek – Nepomuki Szent János kápolna – Szent Flórián-szobor – Református imaház – Városi Könyvtár épülete – Városháza – Uradalmi épület – Számvevőség – Tájház és gyűjteményei – Mező-féle kúria (16)
- BONYHÁD: Evangélikus templom – Evangélikus lelkészlak – Evangélikus iskola és tanítólakás – Majosi evangélikus templom – Római katolikus templom – Római katolikus plébánia – Szentháromság-szobor – Kálvária-kápolna – Ermel-Vojnits-mauzóleum – Ladományi római katolikus templom – Református templom – Ózsinagóga – Izraelita szeretetház és maceszsütöde – Ispotály – Perczel-kúria (Perczel u. 9.) – Perczel-kúria (Perczel utca 11.) – Perczel kúria (Perczel u. 44.) – Alsóbörzsönyi Perczel-kúria – Nunkovits-Honig-ház (Völgységi Múzeum) – Rinaldi-ház – Műemlék lakóházak (Perczel u. 2., 4. és 18.) (21)
- DOMBÓVÁR: Római katolikus templom – Szentháromság-szobor – Szent Flórián-szobor – Dombói várrom – Kossuth-émlékmű – Pál-ház (6)
- DUNAFÖLDVÁR: Belvárosi római katolikus templom – Római katolikus ferences templom – Ferences rendház – Nepomuki Szent János kápolna – Szent Rókus kápolna – Szentháromság-szobor – Református templom – Református parókia – Görögkeleti templom – Kálvária – Műemlék lakóház (Béke tér 1.) – Vár (12)
- GYÖNK: Református templom – Evangélikus templom – Magyary-Kossa-kastély – Szabatonpusztai tehénistálló (4)
- NAGYMÁNYOK: Római katolikus plébánia – Nepomuki Szent János szobor (2)
- PAKS: Szentháromság-szobor – Jézus Szíve római katolikus templom – Római katolikus (Makovecz-) templom – Szent Vendel kápolna – Szent Rókus és Sebestyén kápolna – Újtemetői római katolikus kápolna – Kálvária temetőkápolna – Dunakömlödi római katolikus templom – Református templom – Evangélikus templom – Műemlék lakóház (Anna utca 17.) – Erzsébet Nagy Szálloda – Bazársor – Cseh-Vigyázó-kúria (Városi Múzeum és gyűjteményei) – Szeniczey-kúria – Korniss-kúria – Műemlék lakóházak (Deák u. 7. és 7/a) – Novák-kúria – Kurcz-kúria – Szeniczey-ház – Daróczy-kúria – Műemlék lakóház (templom tér 6.) – Rosty-kúria – Műemlék lakóház (Kossuth u. 2.) – Lussonium romkert (25)
- SIMONTORNYA: Római katolikus ferences templom – Ferences rendház – Szentháromság-szobor – Református templom – Vár – Vár műemléki környezete – „Nagyház”, Helytörténet Háza (7)
- TAMÁSI: Római katolikus templom – Rozália kápolna – Henyei kápolna – Mária-szobor – Evangélikus templom orgonája – Eszterházy-vadászkastély – Würtz Ádám szülőháza (7)
- TOLNA: Római katolikus templom – Római katolikus plébánia – Kálvária-kápolna – Szentháromság-szobor – Mőzsi római katolikus templom – Szent Sebestyén szobor – Nepomuki Szent János szobor – Festetics-kastély (8)
- ALSÓNÁNA: Római katolikus templom – Evangélikus templom (2)
- ALSÓNYÉK: Református templom (1)
- BÁTA: Római katolikus plébániatemplom – Szent Vér Kegytemplom – Nepomuki Szent János szobor – Református templom (4)
- BOGYISZLÓ: Református templom (1)
- BÖLCSKE: Református templom – Református iskola – Római katolikus templom – Szent András-pusztai kápolna – Szent András-pusztai Szakách-kastély és melléképületei (5)
- CSIBRÁK: Jeszenszky-kastély (1)
- DECS: Református templom úriasztal-terítőjével és teljes szószéki készletével – Görögsoói római katolikus Mausz-kápolna (2)

- DUNAFÖLDVÁR: Csepeli István munkássága (1)
- GYÖNK: Gyönk környéki svábhímezés – Német nemzetiségi tájház – Kiss József német nemzetiségi magángyűjteménye (3)
- PAKS: Paksi Képtár – Roger Schilling Fúvószenekar –Nemzetközi Gastroblues Fesztivál – Paksi Digitális Archívum és retro képgyűjtemény (4)
- SIMONTORNYA: Könyvne Szabó Éva bőrdíszműves munkássága (1)
- TAMÁSI: Iglice Népdalkör – Markovics Gábor munkássága – Würtz Ádám művészeti munkássága – Túrmezei Erzsébet életműve (4)
- TOLNA: Verseggy Ferenc munkássága – Mözsi Szabó István képzőművészeti és népművészeti munkássága – Mözsi viselet – Garay Ákos munkássága – Martinek Ferenc munkássága (5)
- ALSÓNYÉK: Tájház (1)
- BÁTA: Tájház – Halászház – Dér Józsefné Stigler Teréz munkássága – Fekete Gólya Ház – Bátai Szent Vér kegyhely (5)
- BOGYISZLÓ: Bogyiszlói népviselet – Bogyiszlói népzenei hagyományok – Józsa Bálintné Tamás Julianna munkássága – Orsós Kis János munkássága – Streer Tamás munkássága – Streer Tamásné Horváth Mária munkássága – Hajdu Józsefné Bajusz Lídia munkássága (7)
- BÖLCSKE: Bölcskei kőtár és víz alatti régészet (1)
- DECS: Sárköz népművészete (szöveg, hímezés, gyöngyfűzés, viselet) – Sárközi tájház – Ács Istvánné Kovács Erzsébet munkássága – Bali Istvánné Pusztai Éva munkássága – Békás Jánosné Medgyesi Mária munkássága – Farkas Lászlóné Pál Erzsébet munkássága – Fehér Lászlóné Gregority Katalin munkássága – Fülöp Ferenc munkássága – Kovács Józsefné Kun Sára munkássága – Oláh Istvánné Berekei Éva munkássága – Perity Mihályné Kukucska Mária munkássága – Széles Józsefné Renkecz Erzsébet munkássága – Tóth Jánosné Kovács Sára munkássága – Fodorné László Mária munkássága – Decsi Hagyományőrző Férfikórus munkássága – Czákó Gábor írói munkássága (16)
- GRÁBÓC: Grábóci szerb ortodox búcsú (1)
- GYÖRKÖNY: Tájház – Tolnai Lajos író munkássága – Györkönyi német nemzetiségi hagyományőrző füzetek (3)
- IZMÉNY: László László primás tevékenysége (1)
- KÖLESD: Borjádi Petőfi emlékműves – Kölesdi Képtár és Látásmozgalom – Kölesdi fehérhímezés – Kölesd és Siménfalva értéktári együttműködése (4)
- MADOCSA: Seregi István munkássága – Boldog István munkássága – Földesi János munkássága (3)
- MEDINA: Medinai szerb szokások és hagyományok – Kőszegi testvérek népi hangszerei – Medinai zenészdinasztia hagyományai – Bartina Zenekar – Szabóné Gáncs Tünde népdalénekes munkássága – Szabó József népzenei munkássága (6)
- NAGYDOROG: Stockinger Artúr munkásságára és hagyatékára épülő Kalap és Sipka Múzeum – Gebauer-freskó (2)
- ŐCSÉNY: Egyed Mihályné Dévai Julianna munkássága – Werner Andrásné Tóth Katalin munkássága – Bogár István munkássága – Tájház (4)
- PÁLFA: Illyés Gyula felsőrácegresi szülőhelye és első iskolája (1)
- PINCEHELY: Pillés vidék (1)
- PÖRBÖLY: Pörbölyi Népdalkör tevékenysége (1)
- REGÖLY: Régészeti leletegyüttes: földvár és halomsír (1)
- SÁRPILIS: Gy. Bóli János munkássága – K. Kovács János munkássága (2)
- SÁRSZENTLŐRINC: Petőfi emlékház – Lázár Ervin emlékház – Lázár Ervin írói munkássága (3)
- SIÓAGÁRD: Tájház – Sióagárdi viselet és hímezés, Hímezésmúzeum – Szabadi Mihály írói munkássága – Király Anna munkássága – Finta Mihályné szöttek gyűjteménye (5)

3. Agrár- és élelmiszergazdaság:

- SZEKSZÁRD: Szekszárdi történelmi borvidék és borai – Szekszárdi bikavér – Szekszárdi kadarka – Szekszárdi kékfrankos – Szekszárdi márc (5)
- BONYHÁD: Magyar tarka szarvasmarha (1)
- DOMBÓVÁR: Magyar Rapszódia desszert család – Rákóczi János munkássága és a Rákóczi-túrós (2)
- PAKS: Paksi pincefalu és dunakömlődi pincesor (1)
- TOLNA: Tolnai Borvidék és borai (1)
- BOGYISZLÓ: Bogyiszlói paprika (1)
- BÖLCSKE: Pincefalu (1)
- GYÖRKÖNY: Pincefalu (1)

- HARC: Brill pálinkaház és pálinkái (1)
- KISVEJKE: Völgységi Zamatos gyümölcslevek (1)
- NAGYDOROG: Magyar díszposta galamb (1)
- SIÓAGÁRD: Leányvári pincefalu (1)

4. Ipari és műszaki megoldások:

- BÁTASZÉK: Bátaszéki Ipartestület tevékenysége – Vasútállomás épülete – M6-os autópálya alagútláncolata – Türr István-híd (4)
 - BONYHÁD: Bonyhádi zománcáru és zománcedény (1)
 - DUNAFÖLDVÁR: Beszédes József-híd (1)
 - PAKS: Paksi Atomerőmű Tájékoztató és Látogató-központ (és Atomenergetikai Múzeum) – Magyar atomenergetikai szaktudás (2)
 - TAMÁSI: Rittinger-féle tutyiműhely – Cserénygáti vízimalom (2)
 - TOLNA: Selyemgyár és ipartörténeti gyűjtemény – Selyemgubóraktár (2)
 - BÁTA: Fagázás szivattyútelep (1)
 - BOGYISZLÓ: Sió-torkolati árvízkapu – Szent László-híd (2)
 - FÁCÁNKERT: Szeszgyár (1)
 - KÖLESD: Borjádi Sörét-torony (1)
 - MAGYARKESZI: Gizella hengermalom (1)

5. Turizmus és vendéglátás:

- SZEKSZÁRD: Petrits Mézeskalács Múzeum (1)
- DUNAFÖLDVÁR: Dunaföldvári vásár (1)

6. Természeti környezet:

- SZEKSZÁRD: Gemenci Erdő, Duna-Dráva Nemzeti Park (1)
- DUNAFÖLDVÁR: Dél-Mezőföld Tájvédelmi Körzet, Oláh-völgyi törpemandulás (1)
- PAKS: Paksi Ürge-mező – Paksi tarka sáfrányos – Paksi löszfal – Duna-part (4)
- TAMÁSI: Gyulaji dám – Gyulaji erdő – Pacsmagi tavak (3)
- TOLNA: Tolnai Holt-Duna – Mőzsi Kapszeg-tó (2)
- BOGYISZLÓ: Bogyiszlói orchideás erdő (1)
- BÖLCSKE: Bölcskei nőszirmos (1)
- FELSŐNYÉK: Kolláti-rét (1)
- HÖGYÉSZ: Högyészi erdők (1)
- KISSZÉKELY: Barátok tava – Kísszékely környéki erdők (2)
- LENGYEL: Lengyel-Högyészi erdők (1)
- MADOCSA: Szlavón tölgyes (1)
- NAGYDOROG: Szenesi-legelő (1)
- PÖRBÖLY: Gemenci Ökoturisztikai Központ (1)
- TENGELIC: Pókbangós Bárányi-rét (1)
- VÁRALJA: Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet (1)

7. Egészséges életmód:

- DOMBÓVÁR: Gunarasi gyógyvíz és termálfürdő (1)
- DUNAFÖLDVÁR: Dunaföldvári gyógyvíz és termálfürdő (1)
- PAKS: Paksi gyógyvíz és termálfürdő (1)
- TAMÁSI: Tamási gyógyvíz és termálfürdő (1)
- NAK: Széles Lajos munkássága és a Naksol (1)

8. Sport:

- DOMBÓVÁR: Dombóvári olimpikonok (Buzánszky Jenő és Rózsa Norbert) sportteljesítménye (1)
- PAKS: Paksi olimpikonok (Abay Nemes Oszkár, Kovács Antal és Kozmann György) sportteljesítménye (1)

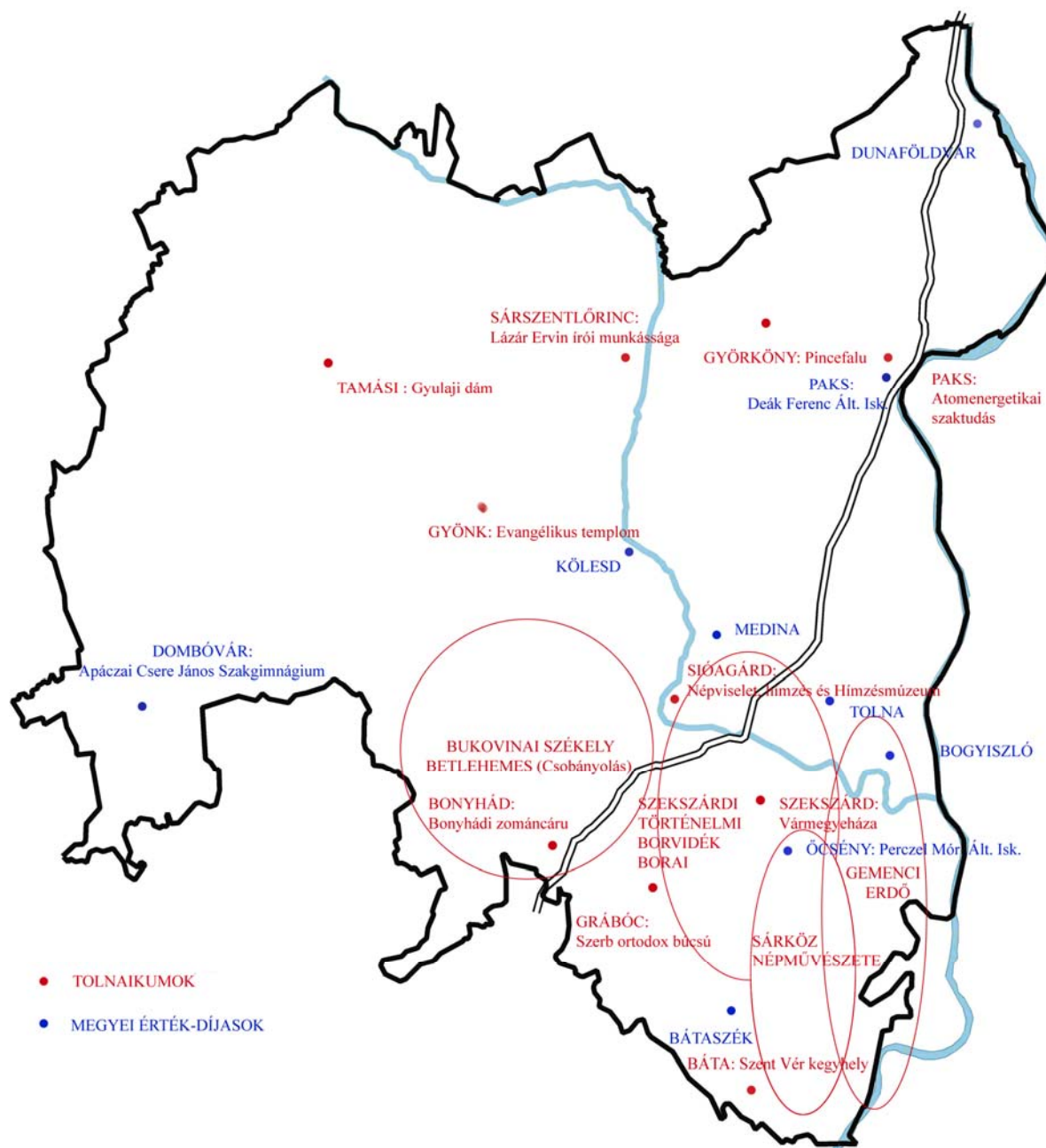
A Tolna Megyei Értéktár 2018. I. félév végi jegyzékének kategóriák szerinti összesítője

Sorszám	Település	Épített környezet	Kulturális örökség	Ipari és műszaki megoldások	Agrár- és élelmiszer-gazdaság	Turizmus és vendéglátás	Természeti környezet	Egészséges életmód	Sport	Összesen
1.	Szekszárd	24	10		5	1	1			41
2.	Bátaszék	16	5	4						25
3.	Bonyhád	21	4	1	1					27
4.	Dombóvár	6	5		2			1	1	15
5.	Dunaföldvár	12	1	1		1	1	1		17
6.	Gyönk	4	3							7
7.	Nagymányok	2								2
8.	Paks	25	4	2	1		4	1	1	38
9.	Simontornya	7	1							8
10.	Tamási	7	4	2			3	1		17
11.	Tolna	8	5	2	1		2			18
12.	Alsónána	2								2
13.	Alsónyék	1	1							2
14.	Báta	4	5	1						10
15.	Bogyiszló	1	7	2	1		1			12
16.	Bölcske	5	1		1		1			8
17.	Csibrák	1								1
18.	Decs	2	16							18
19.	Döbrököz	1								1
20.	Dúzs	1								1
21.	Értény	1								1
22.	Fácánkert	1		1						2
23.	Felsőnyék	4					1			5
24.	Grábóc	2	1							3
25.	Györe	1								1
26.	Györköny	1	3		1					5
27.	Harc	1			1					2
28.	Hógyész	7					1			8
29.	Iregszemcse	3								3
30.	Izmény	1	1							2
31.	Kajdacs	2								2
32.	Kalaznó	1								1
33.	Kisszékely	1					2			3
34.	Kistormás	1								1
35.	Kisvejke				1					1
36.	Kölesd	2	4	1						7
37.	Kurd	1								1
38.	Lengyel	4					1			5
39.	Madocsa	1	3				1			5
40.	Magyarkeszi	1		1						2
41.	Medina	4	6							10
42.	Möcsény	2								2
43.	Mucsi	2								2
44.	Nagydorog	1	2		1		1			5
45.	Nagykónyi	1								1
46.	Nagyszékely	1								1
47.	Nak							1		1
48.	Ócsény	1	4							5
49.	Pálfa	1	1							2
50.	Pincehely	2	1							3
51.	Pörboly		1				1			2
52.	Regöly	2	1							3
53.	Sárpilis	1	2							3
54.	Sárszentlőrinc	3	3							6
55.	Sióagárd		5		1					6
56.	Szakály	1								1
57.	Tengelic	7					1			8
58.	Tevel	4								4
59.	Tolnanémedi	1								1
60.	Váralja	1					1			2
61.	Závod	3								3
	Összesen	224	110	18	17	2	23	5	2	401

A Tolna Megyei Értéktár 2018. I. félév végi jegyzékének járások szerinti összesítője

Sorszám	Járás	Teljes településszám	Értéktáras településszám	Épített környezet	Kulturális örökség	Ipari és műszaki megoldások	Agrár- és élelmiszer-gazdaság	Turizmus és vendéglátás	Természeti környezet	Egészséges életmód	Sport	Összesen
1.	Bonyhádi	25	11	41	6	1	2		2			52
2.	Dombóvári	16	5	9	5		2			2	1	19
3.	Paksi	15	10	58	18	3	4	1	9	2	1	96
4.	Szekszárdi	17	14	59	61	6	7	1	2			136
5.	Tamási	32	18	47	10	3			7	1		68
6.	Tolnai	4	3	10	10	5	2		3			30
Összesen		109	61	224	110	18	17	2	23	5	2	401

A 2016-18. évi Tolnaikumok és Megyei Érték-díjasok

TOLNAIKUMOK:

- 2016: Bonyhádi zománcáru – Grábóci szerb ortodox búcsú – Györkönyi pincefalu – Gyulai dám – Sárköz népművészete – Szekszárdi borok – Szekszárdi Vármegyeháza (7)
- 2017: Bukovinai székely betlehemes – Gemenci erdő – Gyönki evangélikus templom (3)
- 2018: Bártai Szent Vér kegyhely – Paksi atomenergetikai szaktudás – Sióagárdi népviselő, hímzés és Hímzészésmúzeum – Lázár Ervin írói munkássága (4)

MEGYEI ÉRTÉK-DÍJASOK:

- 2016: Bátaszék – Medina (2)
- 2017: Dunaföldvár – Kölesd – Dombóvári Apáczai Szakgimnázium – Paksi Deák Ált. Isk. (4)
- 2018: Tolna – Bogyiszló – Őcsényi Perczel Mór Ált. Isk. (3)

A Tolna megyei értéktári tevékenységből
2018. I. félév végéig
kimaradó települések járasonkénti számban és arányban

(keretbevéve a több műemléki és/vagy védett természeti értékkel gazdag települések,
 árnyékolva a 2000 fősnél népesebb települések)

<u>Bonyhádi járás:</u>	(14 - 56%)	<u>APARHANT</u> BÁTAAPÁTI BONYHÁDVARASD <u>CIKŐ</u> FELSŐNÁNA KAKASD KÉTY	KISDOROG KISMÁNYOK MÓRÁGY MUCSFA MURGA NAGYVEJKE <u>ZOMBA</u>
<u>Dombóvári járás:</u>	(11 - 69%)	ATTALA CSIKÓSTÖTTÖS DALMAND GYULAJ JÁGÓNAK	KAPOSPULA KAPOSSZEKCSŐ KOCSOLA LÁPAFŐ SZAKCS VÁRONG
<u>Paksi járás:</u>	(5 - 33%)	BIKÁCS DUNASZENTGYÖRGY	GERJEN NÉMETKÉR PUSZTAHENCSE
<u>Szekszárdi járás:</u>	(3 - 18%)	SZÁLKA	<u>SZEDRES</u> VÁRDOMB
<u>Tamási járás:</u>	(14 - 44%)	BELECSKA DIÓBERÉNY FÜRGED KESZŐHIDEGKÚT KOPPÁNYSZÁNTÓ <u>MISZLA</u> NAGYSZOKOLY	<u>OZORA</u> !!! PÁRI SZAKADÁT SZÁRAZD UDVARI ÚJIREG VARSÁD
<u>Tolnai járás:</u>	(1 - 25%)	<u>FADD</u>	
<u>MEGYE ÖSSZESEN</u>		(48 - 44%)	